

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje i Zelina)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Gradskog muzeja Bjelovar

Glavni i odgovorni urednik: Goran Jakovljević

Tehnički urednik: Željko Vukčević

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar), Miroslav Klemm (Varaždin), Smiljka Marčec (Čakovec), Rastko Pražić (Kutina) i Antun Stišćak (Koprivnica)

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar

Za nakladnika: Božidar Gerić

Tisak: COLORPRINT Bjelovar

Broj 13 - ožujak 1990.

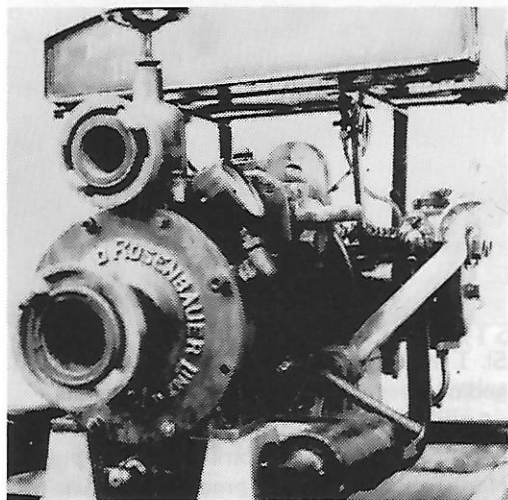
God. XIII.

Naklada: 900 komada

Naslovna stranica: Keltski novac iz Ribnjačke kraj Bjelovara, 1. st. pr.n.e.

A-990/92

nizanja povijesnih činjenica, uneseno je više slikovitih dokumentarnih navoda, čak i jedna karikatura. Tako je nastala publikacija koja je (recimo to bez lažne skromnosti!) nešto više od



Motorni agregat "Rosenbauer" iz 1927. - sada u fondusu ZMVT Foto: D. Puttar

historijata jednog uglednog vatrogasnog društva; koja nije potrošna roba uz slavlje, već ostaje kao trajna vrijednost.

Uporedo s navedenom knjižicom, radala se i istoimena dokumentarno-historijska izložba, također djelo već navedenog autorskog trija.

Izložba je postavljena u skućenom, ali vrlo frekventnom improviziranom "izložbenom salonu" topličkog hotela "Minerva". Tu je stoljeće postojanja DVD Var. Toplice efektno prikazano dokumentima i fotografijama na šest ovećih panoa, a izložen je i trodimenzionalni materijal: dvije stare društvene zastave na kopljištima, štrcaljka - motorni agregat iz 1927, dvije stare vatrogasne kacige i jedna stara mlaznica; također i dvije lutke sa sadašnjom vatrogasnom odjećom - radnom i zaštitnom.

Predstavljanje knjižice i otvorenje izložbe obavljeno je 10. 09. 1989. u programu proslave stote obljetnice DVD Var. Toplice. Tom je prilikom ZMVT od slavljenika dobio vrijedno priznanje - zlatnu plaketu. Naposljetku, prikaz ove proslave, napisan također u ZMVT, objavljen je u časopisu "Suvremeno vatrogastvo".

Tako je ZMVT, uklopivši se u proslavu jubileja topličkih vatrogasaca, ostvario vrlo vrijedne rezultate: objavio jednu vrijednu knjižicu, priredio uspješnu izložbu te obogatilo svoj fondus. Naime, DVD Var. Toplice je Muzeju trajno ustupilo svu svoju staru dokumentaciju te predmete s izložbe: agregat, stare kacige, mlaznicu i društvenu zasavu iz 1964. Također je tijekom pripremanja izložbe od građana Toplica prikupljeno više starih fotografija.

Franjo HORVATIĆ, Muzej grada Koprivnice

Otvorena zbirka dr. Vladimira Malančeca

Dr. Vladimir Malančec rođen je u Koprivnici 1898. godine, a umro 22. srpnja 1985. godine. Pokopan je u obiteljsku grobnicu na gradskom groblju u Koprivnici.

Studirao je pravo na sveučilištu u Zagrebu (1916-1920). Nakon studija posvetio se advokatskom zvanju, ali se bavio i drugim poslovima: bio je urednik i vlasnik "Podravske novine" (1932-1933), gradonačelnik Koprivnice od 1928. do 1932, te poslanik Narodne skupštine u Beogradu 1931. godine.

Nakon okupacije zemlje 1941. godine

uhapsile su ga ustaše, zbog njegove projugoslavenske orijentacije. Kratko vrijeme bio je zatočenik logora "Danice", odakle je otpremljen u Jadovno. Igram slučaja, s nekolicinom zatvorenika, uspio se spasiti od sigurne smrti. Do kraja rata našao je zaklon u Zagrebu. Nakon rata, vraća se u Koprivnicu, gdje nastavlja advokatsku struku, distancirajući se od javnosti i politike. Od tada počinje njegova intenzivna sakupljačka djelatnost: sakuplja umjetnička djela, slike, numizmatiku, stilski namještaj, muzičke instrumente, te stvara veliku

knjižnicu (dijelom naslijeđenu od oca Mate) sa oko 2.000 naslova. Godinama je surađivao s Muzejom i muzealcima Koprivnice, ali nikad nije dao do znanja da će svoje zbirke pokloniti Muzeju, a obiteljsku kuću Općini Koprivnici, što je uradio pismenom oporukom još 1983. godine.

Zgradu u ulici JNA 12, Skupština općine Koprivnica prenijela je na Muzej. Tako je stvorena prirodna cjelina koja je već cjelovitosti ambijenta imala značaj muzeja.

Svojim plemenitim činom dr. Vladimir Malančec, zadužio je grad Koprivnicu i širu društvenu zajednicu koja je 1987. godine, u znak zahvalnosti i poštovanja, pristupila obnovi njegove rodne kuće i formiranju muzejske zbirke. Adaptaciju unutrašnjosti zgrade izvršila je Zanatska zadruga "Temelj", a financirao je SIZ kulture Koprivnice. Nastojalo se poštivati izvornost ambijenta, osim jednog proboja zida u prizemlju, s ciljem dobivanja veće prostorije za organiziranje manjih priredbi, predavanja i manjih koncerata, od bivše advokatske kancelarije i radne sobe. Prvi kat, u kojem je



Sl. 1. Kuća obitelji Malančec izgrađena 1903. godine, projektirao arhitekt Đuro Carnelluti

smještena muzejska zbirka, prema pisanju Marijana Špoljara u predgovoru Katalogu postave:

"Taj muzejski dio nastojao se tako postaviti da što više sačuva izvornost ambijenta i da



Sl. 2. Muzejska zbirka, secesijska spavaća soba

time istakne i predmete i način života dobrostojećeg građanskog sloja i diskretno memorira donatora i njegovu porodicu, ali i da računa s onim materijalom koji je stanovitog kulturnog i umjetničkog značenja."

Tako adaptirana zgrada i muzejska postava svečano je otvorena za javnost 6. listopada 1989. godine, uz prigodni koncert prof. Vladimira Krpana. Tiskan je i katalog zbirke.

Koncepcija zbirke, inventarizacija: Marijan Špoljar. Suradnici, inventarizacija: Venija Bobnjarić, Oka Ričko, Vlatka Pavić, Miroslav Klemm, mr. Stanko Staničić, dr. Zorko Marković. Tehnička realizacija: Marija Knez, Suzana Kolarek, Vlado Kolarek. Katalog fotografije: Vladimir Kostjuk. Aksonometrija: Damir Crnković.

Zorko MARKOVIĆ, Muzej grada Koprivnice

Sjeverna Hrvatska u dva suplementa Bibliografije o Ilirima

(1. A. Stipčević, *Bibliographia Illyrica, Supplementum 1978-1982, Posebna izdanja LXXVI/12, Sarajevo 1984, str. 165*; A. Škegro, *Bibliographia Illyrica, Supplementum 1982-1987, Posebna izdanja LXXXVII/13, Sarajevo 1988, str. 245*)

Dva suplementa koja obuhvaćaju razdoblje od 10 godina zapravo su nastavak bibliografija o Ilirima iz 1967, 1974. i 1978. godine, koje je izdao Centar za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti BiH, čiji je autor prof. dr. Aleksandar Stipčević, a urednik cijele edicije akademik Alojz Benac. Može se primijetiti da su u četvrtoj (ovdje prvoj) i petoj (ovdje drugoj) knjizi glasila iz sjeverne Hrvatske dosta slabo zastupljena, ako ne računamo izdanja iz Zagreba. Tako u kraticama nema Osječkog zbornika, Vjesnika Muzeja Požeške kotline, Vjesnika muzeja broskog Posavlja, Križevačkog zbornika, Glasnika slavonskih muzeja, niti nekoliko zbornika građe kao Varaždinskog zbornika iz 1983, Virovitičkog zbornika iz 1984, zbornika Ludbreg i monografije Bjelovar itd.

U prvoj knjizi spominju se samo naš Muzejski vjesnik i Podravski zbornik iz cijele sjeverne Hrvatske (!), dok su u drugoj analizirani Anali Zavoda JAZU iz Osijeka, Čardak iz Županje, Godišnjak Gradskog muzeja Varaždin, Muzejski vjesnik, Podravski zbornik i Zbornik muzeja Đakovštine. Svaka bibliografija je dobrodošla, ali nas čudi izostajanje tolikog broja različitih glasila, časopisa i zbornika radova. Ovdje napominjemo i neke izostavljene

zbornike radova međunarodnog karaktera u kojima se nalaze teme iz ranoga i srednjeg brončanog doba iz jugoslavenskog dijela Panonije i Podunavlja: Budapest-Velem 1977, te *Kulturen der FBZ, Beograd 1984*; nasuprot tomu, spominju se i iz sjevernih krajeva teme od početka brončanog doba, što nije logično. U neke od slijedećih suplemenata valjalo bi to svakako ispraviti, budući da u ovdje navedenim knjigama postoje i radovi koji bi trebali biti ovdje uvršteni, bez obzira na problematičnost pripisivanja nekih područja Ilirima (ili Protoilirima). Ovakva bibliografija je manjkava s obzirom na činjeničnu uvrštenost čitavog sjevernohrvatskog prostora u prvobitni koncept. Također je mnogo korektorskih grešaka, pa su iskrivljena imena autora, nazivi lokaliteta, pa čak i naslovi djela. Ipak, valja istaknuti veliku preglednost, detaljiziranje sadržaja većih radova, podjelu na autorski niz i predmetni indeks, te obuhvaćenost velikog broja stranih publikacija (iz Italije, Austrije, Albanije, Švicarske, Rumunjske, Mađarske, Poljske, SSSR-a, Njemačke, Francuske, Velike Britanije i SAD).

Od arheologa koji su obrađivali teme iz SZH uvršteni su D. Balen Letunić, Z. Homen, V. Liščić, N. Majnarić-Pandžić, Z. Marković, I. Mirnik, A. Stipčević, M. Šimek, J. Vidović, K.